

Uitvoeringsagenda preventie

‘Dichtbij zijn en voorkomen’

Gemeente Lochem

Inhoudsopgave

Uitvoeringsagenda preventie 'Dichtbij zijn en voorkomen'.....	3
1. Eenzaamheid.....	5
2. Schulden / arm zijn.....	7
3. Mantelzorg / informele hulp.....	9
4. Mentaal welbevinden.....	11
5. Schooluitval.....	13
6. Leefstijl.....	15
7. Huiselijk geweld en kindermishandeling.....	17

Uitvoeringsagenda preventie 'Dichtbij zijn en voorkomen'

Sinds januari 2015 zijn we als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van: de (nieuwe) Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet. De afgelopen jaren hebben we de nieuwe taken vormgegeven en ontwikkeld, zodat we onze inwoners goed kunnen helpen. Dit kostte tijd.

Nu kijken we verder. Hoe kan het nog integraler? En hoe kunnen we meer 'transformeren'? Eén van de gedachten daarbij is dat we nog veel preventiever moeten én kunnen werken. Er eerder bij kunnen zijn.

In januari 2020 stelde de gemeenteraad de visie op preventie: 'Dichtbij zijn en voorkomen' vast. Tijdens het proces om te komen tot die visie hebben we uitgebreid gebruik gemaakt van de ideeën die we kregen van: inwoners uit de gemeente Lochem, betrokken professionals en gemeenteraadsleden.

In de visie op preventie hebben we acht uitgangspunten vastgelegd. Deze uitgangspunten vormen steeds de basis voor de keuzes die we maken als het om preventie gaat.

1. Door het concept positieve gezondheid kijken we breed naar het welbevinden van onze inwoners.
2. We zetten in op een krachtige samenleving waarbij inwoners naar elkaar omkijken en elkaar ondersteunen.
3. Bij activiteiten kijken we steeds wat voor de gemeente Lochem als geheel opgepakt wordt. Of waar wijk- of doelgroepgericht maatwerk nodig is.
4. Bij preventieactiviteiten kijken we steeds naar de risico- en beschermingsfactoren.
5. We gaan bij preventieactiviteiten uit van voorspellers ('life-events') van problemen.
6. We werken zoveel mogelijk met activiteiten waarvan de meerwaarde aannemelijk of bewezen is.
7. We accepteren dat preventieactiviteiten vaak pas op langere termijn effecten opleveren.
8. Deze preventievisie is leidend voor de uitvoering van activiteiten. Dit geldt voor onze (subsidie)partners. Maar ook voor onszelf.

In het proces van het opstellen van de preventie visie 'Dichtbij zijn en voorkomen' zijn samen met inwoners, professionals en de raads werkgroep 7 thema's naar voren gekomen. Dit zijn thema's waar we ons de komende jaren extra op willen richten. Dat betekent dat er ook onderwerpen zijn die nu geen plek in de visie hebben gekregen en dat we niet volledig (kunnen) zijn.

Op onderstaande thema's zetten we komende jaren extra in.

- Eenzaamheid
- Schulden / arm zijn
- Mantelzorg / informele hulp
- Mentaal welbevinden
- Schooluitval
- Leefstijl
- Huiselijk geweld en kindermishandeling

In deze uitvoeringsagenda werken we de thema's speerpunten bij als nieuwe mogelijkheden zich aandienen. We zien dit dan ook als een dynamische uitvoeringsagenda. verder uit. Deze uitvoeringsagenda is een momentopname. We stellen de agenda op de genoemde

1. Eenzaamheid

Eenzaamheid is je voortdurend te weinig of niet verbonden voelen met anderen. Dat zorgt voor negatieve gevoelens zoals verdriet, angst en je zinloos voelen. Vaak zorgt het ook voor lichamelijke of psychische klachten. Daarmee kan eenzaamheid invloed hebben op je gezondheid en welzijn.

Op alle leeftijden kunnen mensen zich eenzaam voelen. De problematiek is iets groter bij ouderen. Dat komt omdat mensen dan kwetsbaarder worden en bijv. ook hun partner of andere naasten verliezen.

Inwoners noemden in het inwonerspanel eenzaamheid het belangrijkste onderwerp waar de gemeente aandacht aan moet besteden. Ook onder professionals en in de raads werkgroep kwam het thema vaak naar voren. Door met eenzaamheid aan de slag te gaan willen we (de gevoelde) eenzaamheid van inwoners verminderen. En ontmoetingen tussen inwoners van allerlei leeftijden stimuleren. Dit bevordert volgens ons het welzijn en de veerkracht.

Wat doen we al in de gemeente Lochem?

- Thuiscoaches senioren en jeugd bij SWL. Zij proberen mensen grip op hun leven terug te geven. En bieden lichte (praktische) ondersteuning.
- Lonely Lochem is een stichting die zich inzet om eenzaamheid onder inwoners te verminderen.
- Thuisinformatie project van SWL (TIP-vrijwilligers) bezoekt ouderen van 70+ en gaat met hen in gesprek. Ze bieden informatie over regelingen en voorzieningen. En luisteren naar de ouderen behoefte aan hebben.
- Allerlei initiatieven in de verschillende kernen waarbij mensen samen eten
- First Mates van SWL is gericht op 'daten' van nieuwe sociale contacten.
- Wmo-passen PlusOV voor sociaal recreatief vervoer
- Vervoer via SWL met vrijwilligersbussen
- Subsidie voor dorpshuizen
- SWL heeft via ZonMW subsidie voor een project over eenzaamheid aangevraagd.
- 't Bakken doet integrale uitvraag op verschillende domeinen waarbij eenzaamheid ook een thema is.

Gewenst resultaat

Als gemeente willen we:

- eenzaamheid voorkomen

Inwoners kijken naar elkaar om en kunnen elkaar ontmoeten. Ze maken gebruik van het ontmoetingsaanbod door te gaan naar plekken (bijv. sportverenigingen) of activiteiten (bijv. dagbesteding). We weten welke initiatieven er zijn en die verbinden we aan elkaar. We stimuleren en faciliteren dat het ontmoetingsaanbod laagdrempelig (bereikbaar en betaalbaar) blijft. En passend is bij de verschillende kernen en doelgroepen.

- gevolgen van eenzaamheid beperken
Inwoners en professionals zijn in staat om eenzaamheid op tijd te signaleren. Professionals hebben aandacht voor risicogroepen en 'life-events' die voorafgaan aan eenzaamheid. Zij helpen inwoners die het nodig hebben bij het opbouwen van sociale netwerken.

Concrete acties:

- Leren van het landelijk actieprogramma 'één tegen eenzaamheid'. Dit is een landelijk programma om eenzaamheid eerder te signaleren en te doorbreken.
- Meer samenhang brengen in activiteiten van de verschillende partners op het gebied van eenzaamheid.
- In de pilot ontmoetingsinitiatieven bekijken we met drie kernen naar mogelijkheden voor een zinvolle daginvulling in de eigen kern. Hierbij wordt een koppeling gemaakt tussen vrijwilligers en professionals.
- Met de pilot zorgcoördinator denken – in navolging van Almen – drie kernen in de gemeente na over hoe mensen de weg gewezen kan worden in het welzijns- en zorglandschap.

Betrokken partijen

SWL, 't Baken, Huisartsen, Praktijkondersteuners GGZ, zorgaanbieders, bestaande initiatieven.

Financiering van de nieuwe activiteiten

€ 10.000 voor 2021. Daarna financiering vanuit regulier budget, met als kanttekening dat het vervolg van de pilot zorgcoördinator vanaf 2022 mogelijk extra structureel budget zal vragen.

Planning

2020-2022

2. Schulden / arm zijn

In armoede leven wil zeggen dat mensen niet kunnen voorzien in hun primaire levensbehoeften. Uit onderzoek weten we dat in armoede leven een grote voorspeller is van problemen op andere levensdomeinen (wonen, gezondheid, sociaal). Armoede is vaak 'erfelijk'. Het gaat over van generatie op generatie. Door aan het thema schulden/ arm zijn te werken, willen we inwoners met financiële problemen tijdig en zo integraal mogelijk proberen te begeleiden.

Wat doen we al in de gemeente Lochem?

- We zijn sinds 2019 aangesloten bij de landelijke alliantie kinderarmoede. Deze alliantie heeft als doel dat kinderarmoede in 2030 is uitgebannen. Lochem werkt hier aan mee.
- Vanaf 2020 loopt de pilot huiswerkbegeleiding voor kinderen in armoede. We doen dit vanuit de Klijnsma gelden. Kinderen in minimasituaties kunnen gratis gebruikmaken van huiswerkbegeleiding.
- Aan verschillende minima- en bijzondere bijstandsregelingen hebben we in 2020 extra bekendheid gegeven via de 'check waar je recht op hebt' campagne.
- Ouders met kinderen kunnen gebruik maken van Stichting Leergeld en het jeugdsport- en cultuurfonds.
- Uitvoeringsagenda schuldhelpverlening 2019 – 2020 met een communicatie–campagne en diverse acties op het gebied van vroegsignalering.
- We werken intensief samen met maatschappelijke partners die ieder kwartaal bij elkaar komen in het zogeheten 'Platform Minimabeleid'.
- Ondersteuning maatschappelijke initiatieven op het gebied van armoede.

Gewenst resultaat

Als gemeente willen we:

- voorkomen dat kinderen opgroeien in armoede,
- generatiearmoede bestrijden door het structureel verbeteren van de positie van ouders en kinderen,
- bestaande regelingen en initiatieven nog beter aan elkaar koppelen,
- nieuwe initiatieven ontwikkelen waar dat nodig is,
- inwoners beter wijzen op mogelijkheden,
- sterk samenwerken met maatschappelijke partners

Concrete acties

- Opzetten aanpak bestrijding generatiearmoede (in combinatie met vindplaatsen/ 'life events'). Daarvoor kijken we ook naar de (arbeidsmarkt)positie van ouders.
- Communicatiecampagne schuldhulpverlening intensiveren. Met de campagne zetten we in op het tegengaan van schaamte in de hoop dat mensen zich sneller melden waardoor problemen sneller en beter worden aangepakt.
- Aanpak vroegsignalering met 't Baken verder vorm geven en structureel kinderen bereiken. Doel is om concrete afspraken met alle partners te maken en nog intensiever samen te werken.

Betrokken partijen

't Baken, Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Budgetadviescentrum SWL, Stadsbank Oost-Nederland, ROZ, Woningcoöperaties, lokale maatschappelijke partners.

Financiering van de nieuwe activiteiten

€ 10.000 voor 2021. Daarna financiering vanuit regulier budget.

Planning

2020-2022

3. Mantelzorg / informele hulp

Mantelzorg is onbetaald zorgen voor een chronisch zieke, gehandicapte of hulpbehoevende naaste. Kenmerkend zijn de persoonlijke band en de intensiteit en duur van de zorg. Komende 20 jaar vergrijst onze Lochemse samenleving flink. Er komen steeds meer inwoners die deze ondersteuning nodig hebben. Mensen die hier vandaan komen. Maar ook mensen die vanuit het westen van het land deze kant op verhuizen. En er zijn steeds minder mantelzorgers (in de buurt) die de gevraagde ondersteuning kunnen bieden. Daarom willen we voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken. We willen voorkomen dat ze uitvallen. Zo hopen we ook duurdere professionele zorg uit te stellen.

Wat doen we al in de gemeente Lochem?

- SWL geeft uitvoering aan mantelzorgondersteuning via het knooppunt mantelzorg.
- De vrijwilligerscentrale is er voor het werven, matchen en ondersteunen van vrijwilligers.
- Thuiscoaches senioren en jeugd bij SWL. Zij proberen mensen het grip op hun leven terug te geven. En bieden lichte (praktische) ondersteuning. De netwerkcoaches zijn ter versterking van informele hulp.
- Jaarlijks worden mantelzorgers gewaardeerd met een mantelzorgcompliment.
- In 2019/2020 is er een expositie van actieve vrijwilligers onder de noemer #ikook, om vrijwilligers te waarderen en zichtbaar te maken.

Gewenst resultaat

Als gemeente willen we:

- Passende ondersteuning geven aan de kwetsbaarste groep mantelzorgers. Denk hierbij aan mantelzorgers die langdurig en intensief zorgen voor een partner, een kind of naast hun mantelzorgtaken nog werken. De lijn die we daar in voorstaan is het ondersteunen, ontlasten en waarderen van mantelzorgers.
- Werkend vanuit bestaande casuïstiek ondersteuning organiseren die past bij de individuele situatie (maatwerk). Thema's zijn o.a. respijtzorg, onafhankelijke cliëntondersteuning, netwerkversterking.
- Laten ontstaan / versterken van informele netwerken, als ontlasting van mantelzorgers en vrijwilligers.

Concrete acties

- Aanvullend aanbod voor jonge mantelzorgers realiseren, naast het mantelzorgcompliment. We zien dat jonge mantelzorgers zorgen voor, zich zorgen maken om of zorg tekort komen. We willen hen daar op tijd bij ondersteunen om te voorkomen dat zij hier later problemen mee krijgen.
- Ondersteuning realiseren voor werkende mantelzorgers. Voor werkende mantelzorgers is de combinatie moeilijk. We willen hen ondersteunen om te voorkomen dat zij uitvallen.
- Uitbreiden inzet netwerkcoaches als versterking van de informele hulp. Netwerkcoaches zijn speciaal getrainde vrijwilligers die inwoners helpen bij het versterken van hun eigen netwerk.
- Realiseren richtlijn/aanbod respijtzorg. Hierbij wordt het rapport van aanjager respijtzorg Clemence Ross als uitgangspunt gebruikt.

Betrokken partijen

wijkverpleging, zorgaanbieders, consultants 't Baken, Mantelzorgknooppunt SWL

Financiering van de nieuwe activiteiten

€ 65.000 voor 2021 en € 45.000 voor 2022. Daarna bepalen wat nodig is om hierop blijvend in te zetten.

Planning

2021-2023

4. Mentaal welbevinden

Mentaal welbevinden is onderdeel van mentale gezondheid. Mentale gezondheid is net als lichamelijke gezondheid geen statisch gegeven. Individuele en sociale omstandigheden zijn van invloed. Mentale gezondheid beweegt zich op een lijn tussen welbevinden en het hebben van psychische stoornissen.

Een groot deel van de inwoners is over het algemeen tevreden over zijn welbevinden. Een kleine groep heeft een psychische stoornis en een groep daar tussenin ervaart psychische problemen. We spreken van een stoornis als een psychische probleem het dagelijks leven zo verstoort dat behandeling nodig is. Wisselwerking tussen een psychische stoornis en sociaal maatschappelijke problemen zorgt voor een moeilijker herstel. Preventieve maatregelen om deze wisselwerking te voorkomen of te verminderen zijn daarom belangrijk.

Mentaal vermogen kun je beschouwen als de ‘tegenhanger’ van een goede fysieke conditie. Het voelt goed, kan verbeterd worden, en is een belangrijke voorwaarde voor ontplooiing. Mentaal vermogen gaat over emotionele, cognitieve en sociale vaardigheden. Het stelt mensen in staat om hun eigen talent en potentieel te ontwikkelen, om productief en creatief te zijn en om positieve relaties op te bouwen. Ontwikkeling van mentaal vermogen vergroot het gevoel van welbevinden, het vermogen om met (psychische) problemen om te gaan en daarmee de mentale gezondheid. Op tijd signaleren en inzetten van preventieve acties dragen hier aan bij.

Wat doen we al in Lochem?

- Opvoedondersteuning via Yunio (Homestart, video hometraining)
- Zorgpad Zorgsamen; brede zorg dichtbij 0-4 en brede zorg dichtbij 4-13
- Inzet gezinscoaches 't Baken op Lochemse basisscholen en het Staring College
- Via de Brede School aanpak kunnen scholen inzetten op het weerbaarheidsprogramma Rots en Water
- Subsidie Impluz voor preventieve activiteiten op het gebied van mantelzorg en jeugdigen
- Veerkracht (GGD): richt zich op middelbare scholieren door bespreekbaar maken van (mentale) vraagstukken die leven onder jongeren (bijv. homoseksualiteit, genderdiversiteit, sociale mediagebruik)
- Interventies vanuit het gezonde schoolvignet 'Mentaal welbevinden' (bijv. positief en sociaal veilig schoolklimaat)
- Kortdurende ondersteuning door 't Baken
- Plan van aanpak transformatie Maatschappelijke Opvang / Beschermd Wonen (MO/BW) is ontwikkeld

Gewenst resultaat

Als gemeente willen we:

- Preventie door toename van het mentaal vermogen van (kwetsbare inwoners) door verbetering van hun emotionele, cognitieve en sociale vaardigheden.
- Preventie door een betere ketenaanpak. Door gebruik te maken van kennis van voorspellende factoren (bijvoorbeeld 'life-events') worden psychische problemen eerder gesignaleerd en wordt beter verwezen naar beschikbare programma's.

Concrete acties

- Plan van aanpak Kansrijke Start om kinderen en hun ouders in de eerste 1000 dagen te ondersteunen (o.a. ook activiteiten als Nu niet Zwanger, Voorzorg)
- Inzet voor kinderen van ouders met psychische problemen (KOPP).
- Buitenshuisproject waarmee kinderen de mogelijkheid krijgen om naar bijvoorbeeld kinderopvang of sportvereniging te gaan en daarmee even uit de gespannen thuissituatie te zijn.
- Gericht aandacht voor echtscheidingen en de gevolgen daarvan voor kinderen
- Inzet op positieve gezondheid in samenwerking met eerstelijnszorg. Op welke manier dit kan moet nog verder uitgewerkt worden.
- Inzet op ontwikkeling thema 'life-events'. Dit zodat het idee dagelijkse praktijk wordt in het handelen van professionals van onder andere SWL, 't Baken, zorgpartijen.
- Praktijkverbetering rond mensen met een ernstige psychiatrische aandoening (EPA). Problematische wisselwerking tussen de psychiatrische aandoening en sociaal maatschappelijke problemen voorkomen en/of verminderen (bijvoorbeeld sociale uitsluiting, zich telkens herhalende problemen en overlast).
- Verder uitvoering geven aan het plan van aanpak transformatie MO/BW. Hiermee willen we de maatschappelijke opvang, beschermd en beschut wonen, verslavingszorg en bemoeizorg transformeren.

Betrokken partijen

Huisartsen, praktijkondersteuners ggz, Ggz-aanbieders, GGD, 't Baken, SWL, kinderopvang, scholen, MO/BW

Financiering van de nieuwe activiteiten

Financiering van de activiteiten vindt deels plaats via reguliere Wmo-budget, transformatiebudget MO-BW, gezondheidsbudget, landelijke middelen Kansrijke Start.

€ 40.000 voor 2021. Daarna bepalen wat nodig is om hierop blijvend in te zetten.

Planning

2021 t/m 2023

5. Schooluitval

Voortijdig schoolverlaters zijn jongeren die het onderwijs verlaten zonder minimaal een diploma op Havo-, VWO- of MBO-niveau 2. Over het algemeen zijn deze jongeren kwetsbaarder op de arbeidsmarkt en doen zij een groter beroep op uitkeringen. Zeker in periodes waarin het economisch slechter gaat. Om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan werken we samen in de RMC-regio Stedendriehoek en met samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs.

We willen samen met scholen ervoor zorgen dat kinderen het onderwijs krijgen dat bij hen past. En extra ondersteuning als dat nodig is. Dit noemen we passend onderwijs. Dat kan vanuit de gemeente bijvoorbeeld ondersteund worden door te investeren in jeugdhulp op school. En door de preventieve inzet van leerplicht en schoolarts.

Verder willen we op tijd achterliggende redenen en oorzaken herkennen waardoor het slechter gaat op school. En daarop inzetten om te voorkomen dat jongeren hun school verlaten.

Wat doen we al in de gemeente Lochem?

- Inzet gezinscoaches 't Baken op Lochemse basisscholen en het Staring College
- Preventieve inzet leerplichtambtenaren en GGD-arts bij ziekteverzuim op het Staring College

Gewenst resultaat

Als gemeente willen we:

- de pedagogische civil society op scholen versterken. Scholen, ouders en andere partners werken meer samen bij het grootbrengen van kinderen.
- de eigen kracht van de jeugdigen versterken.
- de jeugdige en zijn/haar (school)loopbaan centraal stellen.
- dat oorzaken waarom het slechter gaat op school op tijd worden herkend en opgepakt.
- dat er een integrale aanpak voor school- en thuissituatie van kinderen is.

Concrete acties

- Investeren in doorlopende leer- en ondersteuningslijn vanaf de peuterperiode. Hierbij gaan we inzetten op goede overdracht en overgang van peuters van kinderopvang naar basisschool.
- Project #Opladers. Dit is een project waarin we rond scholen een beweging starten waarin het normaal is om vragen rondom opgroeien en opvoeden met elkaar te delen, hulp aan te bieden en hulp te vragen.
- Lochemse werkwijze samenwerking in ondersteuningsteams basisonderwijs aanscherpen. We willen de driehoek intern begeleider, onderwijscoach (samenwerkingsverband) en gezinscoach verstevigen.
- Regionaal project aansluiting onderwijs – jeugdhulp. Dit is een project samen met de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen waarmee we jeugdhulp en basisonderwijs beter op elkaar willen laten aansluiten.
- Verzuimprotocol leerplicht Lochem verder ontwikkelen. Hierin zijn de verzuimafspraken met en voor het onderwijs vastgelegd.
- Project preventieve inzet leerplichtambtenaren en GGD-arts voor zowel basisonderwijs als voortgezet onderwijs via M@zl-methode. Hierbij gaat het om inzet bij ziekteverzuim.
- Regionaal project monitoring kwetsbare jongeren. Met dit project gaan we een monitoringsysteem voor kwetsbare jongeren (jongeren vanuit praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, Entree-opleidingen) opzetten. Dit is een nieuwe wettelijke taak voor de Regionale Meld- en Coördinatiepunten voortijdige schoolverlaters (RMC's).
- Ontwikkelen Lochemse aanpak jongeren in kwetsbare positie. Hierbij willen we jongeren (extra) outreachend ondersteunen naar onderwijs en/of duurzaam werk.

Betrokken partijen

basisscholen, voortgezet onderwijs en MBO's waar we als gemeente mee te maken hebben, 't Baken (leerplichtambtenaren, consultants jeugd met gezin), GGD NOG, RMC-regio Stedendriehoek

Financiering van de nieuwe activiteiten

Financiering van de activiteiten vindt grotendeels plaats via reguliere inzet 't Baken, geld van het Transformatiefonds Jeugd Stedendriehoek en middelen van Ferm. Het programma voortijdig schoolverlaten van Ferm heeft een looptijd van 2020-2023.

€ 15.000 voor 2021. Daarna financiering vanuit regulier budget.

Planning

2020-2023

6. Leefstijl

Door gezond te leven zitten inwoners lekkerder in hun vel. Daarbij hoort nadenken over voeding, beweging, alcohol, roken, drugs en het omgaan met stress. De gemeente heeft op basis van de landelijke nota gezondheidsbeleid (Wet publieke gezondheid) een wettelijke verplichting om in te zetten op alcohol, roken, overgewicht, diabetes type 2, depressiepreventie.

We willen investeren in een gezonde leefstijl van inwoners. We willen dat inwoners gezond leven en zich daarom goed voelen. Ook willen we verslavingsproblematiek zoveel mogelijk voorkomen en anders beperken. Landelijk is een nationaal preventieakkoord opgesteld. Het akkoord richt zich op overmatig alcoholgebruik, roken en overgewicht.

Wat doen we al in de gemeente Lochem?

- Scholen stimuleren gezonde school te worden via de GGD
- Subsidie geven aan sportzalen en zwembaden en sportverenigingen
- Financiering van JOGG met allerlei activiteiten op het gebied van bewegen en voeding
- Combinatiefuncties; waaronder inzet sportcoaches om sporten en bewegen onder jeugdigen te stimuleren. En mensen met een beperking aangepast te laten sporten.
- opstartsubsidie voor Beweegtuin Harfsen
- Subsidies volksgezondheid (GGD, Yunio, slachtofferhulp, etc.)
- Voorlichting Tactus op het Staring College.
- Aangepast sporten; mensen met een beperking stimuleren om ook te gaan sporten. Stimuleren van verenigingen en organisaties om hiervoor aanbod te ontwikkelen.

Gewenst resultaat

Als gemeente willen we:

- preventie gezond gewicht voortzetten.
- dat het Sport- en Beweegakkoord Lochem wordt uitgevoerd
- alcoholmatiging integraal aanpakken.
- zorgen voor een betere koppeling tussen taal en gezondheid door meer aandacht voor het aanleren van gezondheidsvaardigheden.

Concrete acties

- Opstellen van een Preventie- en Handhavingsplan alcoholmatiging. We werken daarbij nauwer samen met Handhaving. Daarbij richten we ons op alle inwoners, maar voornamelijk op kwetsbare groepen zoals jongeren en ouderen.
- Acties die beschreven staan in het Sport- en Beweegakkoord Lochem uitvoeren
- Aan de slag met het Regionaal Plan van aanpak GGD over roken
- Deelname aan het regionale project NOG fitter en vitaler (richt zich op gezonde werknemers/ bedrijven)
- Faciliteren inzet van de verenigingsondersteuner/sportcoach bij de Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) 'Slimmer' in kader van gezond gewicht
- Inventarisatie of en hoe JOGG voortgezet kan worden. Bij verlenging blijft jeugd de doelgroep.
- We zetten in op de gevolgen van (te) veel beeldschermgebruik en verslaving door gamen en sociale media.
- In de week van de opvoeding (oktober 2020) organiseren we een avond voor ouders (van jongeren 12 t/m 18 jaar) over diverse leefstijlthema's. We bekijken hoe we jaarlijks aandacht aan dit thema kunnen blijven geven.

Betrokken partijen

't Baken, SWL, Taalhuis, Yunio, GGD, Tactus, Huisartsen, Praktijkondersteuners, Gelre Ziekenhuis, Onderwijs, Sportverenigingen, speeltuinverenigingen, TeamFit, Horeca, werkgevers

Financiering van de nieuwe activiteiten

€ 60.000 voor 2021.

Vanaf 2022 € 50.000

Hierin is € 30.000 euro opgenomen voor (beperkte) voortzetting van JOGG.

Planning

Gedeelte loopt, gedeelte start uitvoering 2021.

7. Huiselijk geweld en kindermishandeling

Huiselijk geweld is geweld door iemand uit de privékring van het slachtoffer. Dit kan zijn: partner of ex-partner, ouder of verzorger, vriend(in), gezins- en familielid en huisvriend(in). Het woord 'huiselijk' verwijst niet naar de plaats van het geweld – dat kan zowel binnenshuis als buitenshuis – maar naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Geweld in huiselijke kring bestaat uit lichamelijk geweld, psychisch of seksueel geweld, financiële uitbuiting en verwaarlozing. Er worden vijf vormen onderscheiden:

- kindermishandeling,
- (ex)relatiegeweld,
- eer- en cultuurgerelateerd geweld,
- ouderenmishandeling
- mensenhandel.

Het is een breed maatschappelijk probleem dat voorkomt in alle lagen van de samenleving. Het is complex en vaak verweven met andere problemen zoals armoede, werkloosheid en alcoholgebruik of andere verslavingen. De impact is groot. Huiselijk geweld kan leiden tot lichamelijke en psychische problemen, soms levenslang. Ook is er kans dat het geweld wordt overgedragen op de volgende generatie. De aanpak van huiselijk geweld is een wettelijke verplichting voor gemeenten.

Wat doen we al in de gemeente Lochem?

- Communicatiecampagne publiek is in 2019 gestart.
- Trainingen voor lokale partners en aanbieders lopen.
- Er is een lokale kerngroep die samenhang borgt in de te bieden hulp.
- Bij alle organisaties die verplicht zijn om met de Meldcode huiselijk geweld te werken, zijn aandachtsfunctionarissen aangewezen en deze worden getraind.
- Gecontracteerde Wmo-aanbieders en aanbieders jeugdhulp, kinderopvang zijn gewezen op het gebruik van de meldcode;
- We financieren Veilig thuis, die er is voor advies, hulp en ondersteuning rond huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit doen we samen met andere gemeenten. Ook financieren we samen Moviera vrouwenopvang met een opvanglocatie in Oosterbeek en een vervolgoopvang in Apeldoorn en Nijmegen. En de Centra voor Seksueel Geweld in Enschede en Zwolle.
- Regionale ketenaanpak Jeugdprostitutie.

Gewenst resultaat

Als gemeente willen we:

- signalen eerder en beter in beeld krijgen.
Dit willen we bereiken door handelingsverlegenheid bij professionals te doorbreken. En te zorgen dat inwoners weten wat huiselijk geweld is en waar zij terecht kunnen met vragen en signalen.
- stoppen en duurzaam oplossen van geweld.
Hiervoor is de samenwerking tussen 't Baken en Veilig Thuis cruciaal.
- aandacht voor specifieke groepen.
Dit door regionaal en/of lokaal structureel samen te werken per thema/ doelgroep, onder andere rond loverboys en mensenhandel.

Concrete acties

- Blijven bieden van deskundigheidsbevordering voor o.a. de aandachtsfunctionarissen.
- Bijeenkomsten voor en scholing van vrijwilligers en mantelzorgers.
- Extra casus- en procesregie, overdacht van cases van Veilig Thuis naar 't Baken stimuleren en volgen.
- Monitoringsysteem opzetten.
- Voorlichting over huiselijk geweld, meldcode en verwijzindex.
- Een meldcode-protocol en tool-kit ontwikkelen en beschikbaar stellen aan verenigingen en stichtingen.
- Doorontwikkelen rol van 't Baken in casus/procesregie en in relatie tot ontwikkeling MDA++ instrument. De Multidisciplinaire aanpak MDA++ biedt een afgestemde, geïntegreerde aanpak voor individuen en gezinnen die, door de beperkingen van elk systeem en elk beschikbaar standaard behandelaanbod, tussen wal en schip vallen.
- Inzet van o.a. methodieken 'Handle with care' en 'Ouderschap blijft'.
- Intensivering aanpak complexe scheidingen, om schade voor kinderen te verminderen.
- Implementatie richtlijnen mensenhandel (2022).

Betrokken partijen

't Baken, SWL, Veilig Thuis, Moviera, Zorgspectrum, gemeenten in Regio Noord-Oost-Gelderland, scholen, Kinderopvang, Zorgaanbieders

Financiering van de nieuwe activiteiten

Voor de specifieke Lochemse aanpak is voor 2019-2020 budget beschikbaar gesteld door de raad. Voor 2021 is restantbudget vanuit 2019-2020 beschikbaar. Daarna evalueren we om te beoordelen of er structureel extra middelen nodig zijn.

Planning

Grootste deel van de werkzaamheden is/wordt uitgevoerd in 2019-2020

2021 voor borging activiteiten